

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
History (IDS) Paper-I
HSRI: Social Reforms in India

Day and Date: Saturday, 10/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Instructions:

1. All Questions are Compulsory.
2. All Questions carry equal marks.
3. Figures to the right indicate full marks

Q.1. Choose the Correct alternatives from the following.

15

- 1 ----- was the father of Mahatma Phule.
A) Adhikrao B) Madhavrao C) Narayanrao D) Govindrao
- 2 Mahatma Phule wrote a drama named.....
A) Gulamgiri B) Tritiy Ratna C) Shetakaryacha Aasud D) Ishara
- 3 Mahatma Phule mentioned Chhatrapati Shivaji Maharaj in his ballad as
A) Kulwadibhushan B) Maharashtra Bhushan C) Hindu Dharmrakshak D) Gobrahmanpratipalak
- 4 rejuvenated Chhatrapati Shivaji Maharaja's tomb on Raigad.
A) Lokhitvadi B) Justice Ranade C) Lokmanya Tilak D) Mahatama Phule
- 5 Mahatma Phule put a demand of free and compulsory education for below 12 years children towards ---
----- Commission.
A) Charlos Wood B) Hunter C) Hurtog D) Radhakrushna
- 6 Rajarshi Shahu Chhatrapati took in hand the powers of administration of Kolhapur princely state on
A) 26 July 1874 B) 17 March 1874 C) 2 April 1890 D) 2 April 1894
- 7 ..started the Miss Clarke Hostel for untouchable student at Kolhapur in 1907.
A) Rajarshi Shahu Maharaj B) Karmveer Bhauarao Patil C) Mahatma Phule D) Bhau Daji Lad
- 8 Rajaram College was established in the year-----.
A) 1880 B) 1881 C) 1882 D) 1883
- 9 Shahu Maharaja educated at Dharwad under the supervision of
A) Sir Fraser B) Principal Habib C) Sir Jonathan D) Principal Macnaghten
- 10 Rajarshi Shahu Maharaj established at Kolhapur for the purpose of technical education.,
A) Sayajirao Ghatage Technicale Institute B) Rayat Technicale Institute C) Jaysingrao Ghatge Technicale Institute D) Maratha Technicale Institute

- 11 In 1936 'Independent Labour Party' was formed by.....
A) Mahatma Phule B) Maharshi Karve C) Dr. Ambedkar D) Rajarshi Shahu Maharaj
- 12 The religious book ----- was burned publically for human rights of untouchables
A) Naradsmruti B) Manusmruti C) Yadnyavalkyasmruti D) None of these
- 13 Agreement between Mahatma Gandhi and Dr. Ambedkar is called as.....
A) London pact B) Poona pact C) Mumbai pact D) Surat pact
- 14 Dr. Ambedkar had formed 'People's Education Society' at
A) Mumbai B) Pune C) Nagpur D) Mhow
- 15 Government of India awarded Bharatratna award to Dr. Ambedkar in
A) 1990 B) 1995 C) 1998 D) 1999

Q.2. Write short Notes (Three out of Four) .

15

- 1 Satyashodhak Samaj
- 2 Mahatma Phule's work for untouchability
- 3 Hostel Movement
- 4 People's Education Society

Q.3. Write short Answers (Three out of Four) .

15

- 1 Discuss the thoughts of Mahatma Phule in the book 'Shetakaryanacha Asud'.
- 2 Explain the various laws made by Rajarshi Shahu Maharaj for women.
- 3 Write the details of the Pune Agreement between Dr. Babasaheb Ambedkar and Mahatma Gandhi.
- 4 Evaluate the Temple Entry Movement of Dr. Babasaheb Ambedkar's

Q.4.. Answer the following question on broad. (One out of two).

15

- 1 Discuss the Educational work of Rajarshi Chh. Shahu Maharaj.
- 2 Explain the Life and Work of Dr. Babasaheb Ambedkar.

मराठी रूपांतर

सूचना: :

1. सर्व प्रश्न सोडविणे अनिवार्य आहे.
2. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत.
3. उजवीकडील अंक पूर्ण गुण दर्शवितात.

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

- 1 ----- हे महात्मा फुले यांचे वडिल होते.
अ) अधिकाराव ब) माधवराव क) नारायणराव ड) गोविंदराव
- 2 महात्मा फुलेंनीनावाचे नाटक लिहिले.
अ) गुलामगिरी ब) तृतीय रत्न क) शेतकऱ्यांचा आसूड ड) इशारा
- 3 महात्मा फुले यांनी आपल्या पोवाड्यात छत्रपती शिवाजी महाराज यांचाअसा उल्लेख केला आहे.
अ) कुळवाडीभूषण ब) महाराष्ट्र भूषण क) हिंदू धर्म रक्षक ड) गोब्राह्मणप्रतिपालक

- 4 रायगडावरील छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या समाधीच्या जिर्णोध्दारयांनी केला.
अ) लोकहितवादी ब) न्यायमूर्ती रानडे क) लोकमान्य टिळक ड) महात्मा फुले
- 5 महात्मा फुले यांनीआयोगाकडे १२ वर्षांच्या आतील मुलांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण मिळावे अशी मागणी केली.
अ) चार्लस वूड ब) हंटर क) हार्टिंग ड) राधाकृष्ण
- 6 राजर्षी शाहू छत्रपतींनी कोल्हापूर संस्थानच्या प्रशासनाची सूत्रेरोजी हाती घेतली.
अ) २६ जुलै १८७४ ब) १७ मार्च १८७४ क) २ एप्रिल १८९० ड) २ एप्रिल १८९४
- 7 १९०७ साली कोल्हापूर येथे अस्पृश्य मुलांसाठी 'मिस क्लार्क वसतिगृह'....यांनी सुरु केले.
अ) राजर्षी शाहू महाराज ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क) महात्मा फुले ड) भाऊ दाजी लाड
- 8 राजाराम कॉलेजची स्थापना साली झाली.
अ) १८८० ब) १८८१ क) १८८२ ड) १८८३
- 9 शाहू महाराजांनी धारवाड येथे यांच्या मार्गदर्शनाखाली शिक्षण घेतले.
अ) सर फ्रेजर ब) प्रिन्सिपल हबीब क) सर जोनाथन ड) प्रिन्सिपल मॅकनॉटन
- 10 कोल्हापूर येथे शाहू महाराजांनी तांत्रिक शिक्षणासाठीची स्थापना केली.
अ) सयाजीराव घाटगे टेक्निकल इन्स्टिट्यूट ब) रयत टेक्निकल इन्स्टिट्यूट क) जयसिंगराव घाटगे टेक्निकल इन्स्टिट्यूट ड) मराठा टेक्निकल इन्स्टिट्यूट
- 11 १९३६ मध्ये स्वतंत्र मजूर पक्षाची स्थापनायांनी केली.
अ) महात्मा फुले ब) महर्षी कर्वे क) डॉ. आंबेडकर ड) राजर्षी शाहू महाराज
- 12 अस्पृश्यांच्या मानवी हक्कांसाठीया धार्मिक ग्रंथाची सार्वजनिक होळी करण्यात आली.
अ) नारदस्मृती ब) मनुस्मृती क) याज्ञवल्क्यस्मृती ड) यापैकी नाही
- 13 महात्मा गांधी आणि डॉ.आंबेडकर यांचेतील करारनावाने ओळखतात.
अ) लंडन करार ब) पुणे करार क) मुंबई करार ड) सुरत करार
- 14 डॉ.आंबेडकरांनीयेथे 'पीपल्स एज्युकेशन सोसायटीची' स्थापना केली.
अ) मुंबई ब) पुणे क) नागपूर ड) मह
- 15 भारत सरकारने डॉ.आंबेडकरांनामध्ये भारतरत्न पुरस्कार प्रदान केला.
अ) १९९० ब) १९९५ क) १९९८ ड) १९९९

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सत्यशोधक समाज
- 2 महात्मा फुले यांचे अस्पृश्योद्धाराचे कार्य
- 3 वसतिगृह चळवळ
- 4 पीपल्स एज्युकेशन सोसायटी

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 'शेतकऱ्यांचा असूड' या ग्रंथातील महात्मा फुले यांच्या विचारांची चर्चा करा.
- 2 राजर्षी शाहू महाराजांनी स्त्रियांसाठी केलेल्या विविध कायदांची माहिती द्या.
- 3 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात झालेल्या पुणे कराराची माहिती लिहा.

4 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या मंदीर प्रवेश चळवळीचे मूल्यमापन करा.

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांच्या शिक्षणविषयक कार्याची चर्चा करा.

2 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे जीवन व कार्य स्पष्ट करा.

Model Answer Paper

B.A. (SEM/CR) CBCS Part-II Semester-III Examination: October/November-2022
History (IDS) Paper-I
HSRI: Social Reforms in India

Day and Date: Saturday, 10/12/2022
Time: 10.30 AM To 12.30 PM

Total Marks: 60

Q.1. खाली दिलेल्या पर्यायांपैकी योग्य पर्याय निवडा.

१५

1 ----- हे महात्मा फुले यांचे वडिल होते.

अ) अधिकाराव ब) माधवराव क) नारायणराव ड) गोविंदराव

Option 4

2 महात्मा फुलेंनीनावाचे नाटक लिहिले.

अ) गुलामगिरी ब) तृतीय रत्न क) शेतकऱ्यांचा आसूड ड) इशारा

Option 2

3 महात्मा फुले यांनी आपल्या पोवाड्यात छत्रपती शिवाजी महाराज यांचाअसा उल्लेख केला आहे.

अ) कुळवाडीभूषण ब) महाराष्ट्र भूषण क) हिंदू धर्म रक्षक ड) गोब्राह्मणप्रतिपालक

Option 1

4 रायगडावरील छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या समाधीच्या जिर्णोध्दारयांनी केला.

अ) लोकहितवादी ब) न्यायमूर्ती रानडे क) लोकमान्य टिळक ड) महात्मा फुले

Option 4

5 महात्मा फुले यांनीआयोगाकडे १२ वर्षांच्या आतील मुलांना मोफत व सक्तीचे शिक्षण मिळावे अशी मागणी केली.

अ) चार्लस वूड ब) हंटर क) हार्टिंग ड) राधाकृष्ण

Option 2

6 राजर्षी शाहू छत्रपतींनी कोल्हापूर संस्थानच्या प्रशासनाची सूत्रेरोजी हाती घेतली.

अ) २६ जुलै १८७४ ब) १७ मार्च १८७४ क) २ एप्रिल १८९० ड) २ एप्रिल १८९४

Option 4

7 १९०७ साली कोल्हापूर येथे अस्पृश्य मुलांसाठी 'मिस क्लार्क वसतिगृह'यांनी सुरु केले.

अ) राजर्षी शाहू महाराज ब) कर्मवीर भाऊराव पाटील क) महात्मा फुले ड) भाऊ दाजी लाड

Option 1

8 राजाराम कॉलेजची स्थापना साली झाली.

अ) १८८० ब) १८८१ क) १८८२ ड) १८८३

Option 1

- 9 शाहू महाराजांनी धारवाड येथे यांच्या मार्गदर्शनाखाली शिक्षण घेतले.
अ) सर फ्रेजर ब) प्रिन्सिपल हबीब क) सर जोनाथन ड) प्रिन्सिपल मॅकनॉटन

Option 1

- 10 कोल्हापूर येथे शाहू महाराजांनी तांत्रिक शिक्षणासाठीची स्थापना केली.
अ) सयाजीराव घाटगे टेक्निकल इन्स्टिट्यूट ब) रयत टेक्निकल इन्स्टिट्यूट क) जयसिंगराव घाटगे टेक्निकल इन्स्टिट्यूट ड) मराठा टेक्निकल इन्स्टिट्यूट

Option 3

- 11 १९३६ मध्ये स्वतंत्र मजूर पक्षाची स्थापनायांनी केली.
अ) महात्मा फुले ब) महर्षी कर्वे क) डॉ. आंबेडकर ड) राजर्षी शाहू महाराज

Option 3

- 12 अस्पृश्यांच्या मानवी हक्कांसाठीया धार्मिक ग्रंथाची सार्वजनिक होळी करण्यात आली.
अ) नारदस्मृती ब) मनुस्मृती क) याज्ञवल्क्यस्मृती ड) यापैकी नाही

Option 2

- 13 महात्मा गांधी आणि डॉ.आंबेडकर यांचेतील करारनावाने ओळखतात.
अ) लंडन करार ब) पुणे करार क) मुंबई करार ड) सुरत करार

Option 2

- 14 डॉ.आंबेडकरांनीयेथे 'पीपल्स एज्युकेशन सोसायटीची' स्थापना केली.
अ) मुंबई ब) पुणे क) नागपूर ड) मह

Option 1

- 15 भारत सरकारने डॉ.आंबेडकरांनामध्ये भारतरत्न पुरस्कार प्रदान केला.
अ) १९९० ब) १९९५ क) १९९८ ड) १९९९

Option 1

Q.2.टीपा लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन).

१५

- 1 सत्यशोधक समाज

Ans:

- 2 महात्मा फुले यांचे अस्पृश्योद्धाराचे कार्य

Ans:

- 3 वसतिगृह चळवळ

Ans:

- 4 पीपल्स एज्युकेशन सोसायटी

Ans:

Q.3.थोडक्यात उत्तरे लिहा. (चार पैकी कोणतेही तीन) .

१५

- 1 'शेतकऱ्याचा असूड' या ग्रंथातील महात्मा फुले यांच्या विचारांची चर्चा करा.

Ans:

- 2 राजर्षी शाहू महाराजांनी स्त्रियांसाठी केलेल्या विविध कायद्यांची माहिती द्या.

Ans:

3 डॉ.बाबासाहेब आंबेडकर आणि महात्मा गांधी यांच्यात झालेल्या पुणे कराराची माहिती लिहा.

Ans:

4 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांच्या मंदीर प्रवेश चळवळीचे मूल्यमापन करा.

Ans:

Q.4.सविस्तर उत्तर लिहा. (दोन पैकी एक) .

१५

1 राजर्षी छत्रपती शाहू महाराजांच्या शिक्षणविषयक कार्याची चर्चा करा.

Ans:

2 डॉ. बाबासाहेब आंबेडकरांचे जीवन व कार्य स्पष्ट करा.

Ans:
